

49.

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12 i 30/17), uz prethodnu saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, donijela je

PRAVILNIK O NAČINU POSTUPANJA SA PLANOVIMA LETA U PRETPOLETNOJ FAZI

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuje se način postupanja sa planovima leta u pretpoletnoj fazi u cilju obezbjeđivanja ujednačenog postupanja sa planovima leta, trajnim planovima leta i porukama za njihovo ažuriranje, između operatora vazduhoplova, pilota i jedinica za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju, putem Integrisanog sistema obrade početnog plana leta, u periodu prije izdavanja prvog odobrenja kontrole letenja za letove u Jedinstvenom evropskom nebu ili u periodu prije ulaska u vazdušni prostor Jedinstvenog evropskog neba.

Član 2

Ovim pravilnikom se, uz prilagođavanje pravu Crne Gore, preuzima Uredba Komisije (EU) br. 1033/2006 od 4. jula 2006. godine koja propisuje zahtjeve za postupke sa planovima leta u pretpoletnoj fazi za Jedinstveno evropsko nebo, Uredba Komisije (EU) br. 428/2013 od 8. maja 2013. godine kojom se mijenja i dopunjava Uredba (EU) br. 1033/2006 u odnosu na ICAO odredbe referencirane u članu 3(1) i poništava Uredba (EU) br. 929/2010, Uredba Komisije (EU) 2016/2120 od 2. decembra 2016. godine kojom se mijenja i dopunjava Uredba Komisije (EU) br. 1033/2006 i Uredba Komisije (EU) 2018/139 od 29. januara 2018. godine kojom se mijenja i dopunjava Uredba Komisije (EU) br. 1033/2006 u vezi sa ICAO odredbama.

Uredba Komisije (EU) br. 1033/2006 preuzima se u prečišćenom tekstu, koji je pripremila Agencija za civilno vazduhoplovstvo, koji sadrži izmjene i dopune ove uredbe propisane Uredbom Komisije (EU) br. 428/2013, Uredbom Komisije (EU) 2016/2120 i Uredba Komisije (EU) 2018/139, koji je dat u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **ECAA Sporazum** je Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN 1244 od 10. juna 1999. godine) o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja;
- 2) **Zajednica, propisi Zajednice, države članice i Službeni glasnik Evropske unije** tumače se u skladu sa tačkama 2 i 3 Aneksa II ECAA Sporazuma;
- 3) **Uredba (EZ) br. 549/2004** je Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 549/2004 od 10. marta 2004. godine o utvrđivanju okvira za formiranje Jedinstvenog evropskog neba (Okvirna uredba), koja je preuzeta Pravilnikom o utvrđivanju okvira za formiranje Jedinstvenog evropskog neba i poboljšanju efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema („Službeni list CG”, br. 22/13);
- 4) **Uredba (EZ) br. 551/2004** je Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 551/2004 od 10. marta 2004. godine o organizaciji i upotrebi vazdušnog prostora u Jedinstvenom evropskom nebu (Uredba o vazдушnom prostoru), koja je preuzeta Pravilnikom o organizaciji i upotrebi vazdušnog prostora u Jedinstvenom evropskom nebu i poboljšanju efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema („Službeni list CG”, br. 22/13);
- 5) **ICAO** (International Civil Aviation Organization) je Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva;
- 6) **Nacionalni nadzorni organ ili nadležna vlast** je Agencija za civilno vazduhoplovstvo;

Ostali izrazi koji su upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju značenja koja su im propisana u članu 2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Član 4

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu postupanja sa planovima leta u pretpoletnoj fazi („Službeni list CG", broj 27/15).

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 03/1-2250/5-19

Podgorica, 22.01.2020. godine

Direktor,

Dragan Đurović, s.r.

**UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1033/2006
od 4. jula 2006.**

**kojom se utvrđuju zahtjevi za postupke sa planovima leta u pretpoletnoj fazi za Jedinствeno evropsko nebo
(PREČIŠĆENI TEKST)**

Član 1

Predmet i oblast primjene

1. Ova Uredba propisuje zahtjeve o postupcima za planove leta u pretpoletnoj fazi kako bi se obezbijedila dosljednost planova leta, trajnih planova leta i s njima povezanih poruka za ažuriranje koje se razmjenjuju između operatora, pilota i jedinica za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju putem Integrisanog sistema obrade početnog plana leta, i to u periodu koji prethodi prvom izdavanju odobrenja kontrole letenja za letove koji polijeću u vazдушnom prostoru na koji se odnosi ova uredba, ili u periodu koji prethodi ulasku u taj vazдушni prostor za druge letove.
2. Ova uredba se primjenjuje na sve letove za koje je namjeravano da se obavljaju ili koji se obavljaju kao opšti vazдушni saobraćaj u skladu sa pravilima instrumentalnog letenja unutar vazдушnog prostora definisanog u članu 1(3) Uredbe (EZ) br. 551/2004.
3. Ova uredba se primjenjuje na sljedeća lica uključena u podnošenje, izmjene, prihvatanje i distribuciju planova leta:
 - (a) operatore i zastupnike koji djeluju u njihovo ime;
 - (b) pilote i zastupnike koji djeluju u njihovo ime;
 - (c) jedinice za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju koje pružaju usluge opštem vazдушnom saobraćaju koji se obavlja u skladu sa pravilima instrumentalnog letenja.

Član 2

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije date u Uredbi (EZ) br. 549/2004.
2. Pored definicija iz stava 1 primjenjuju se i sljedeće definicije:
 1. „plan leta“ označava određenu informaciju datu jedinici za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju, i u vezi je sa namjeravanim letom ili djelom leta vazduhoplova;
 2. „pretpoletna faza“ označava period od prvog podnošenja plana leta do prvog davanja odobrenja kontrole letenja;
 3. „trajni plan leta“ označava plan leta koji se odnosi na seriju često ponavljanih, redovnih pojedinačnih letova sa istim osnovnim karakteristikama, koji je podnio operator na čuvanje i višekratnu upotrebu od strane jedinica za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju;
 4. „operator“ označava fizičko ili pravno lice, koje je angažovano ili se nudi za angažman u operacijama vazduhoplova;
 5. „jedinica za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju“ (u daljem tekstu: ATS jedinica) označava jedinicu, civilnu ili vojna, koja je odgovorna za pružanje usluga u vazдушnom saobraćaju;
 6. „Integrisani sistem obrade početnog plana leta“ (u daljem tekstu: IFPS) označava sistem u sklopu Evropske mreže za upravljanje vazдушnim saobraćajem putem kojeg se pruža usluga centralizovane obrade i distribucije planova leta, koja se odnosi na prijem, validaciju i distribuciju planova leta, u vazдушnom prostoru na koji se odnosi ova Uredba;

7. „odobrenje kontrole letenja“ (u daljem tekstu: ATC odobrenje) označava ovlaštenje za vazduhoplov da nastavi pod uslovima navedenim od strane jedinice kontrole letenja;
8. „pravila instrumentalnog letenja“ označava pravila instrumentalnog letenja kako su definisana u Aneksu 2¹ Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu iz 1944. godine;
9. „jedinica kontrole letenja“ (u daljem tekstu: ATC jedinica) označava centar oblasne kontrole letenja, jedinicu prilazne kontrole letenja ili aerodromski kontrolni toranj; 10. „ključni elementi plana leta“ su sljedeći elementi plana leta:
 - (a) identifikacija vazduhoplova;
 - (b) aerodrom odlaska;
 - (c) procijenjeni datum početka vožnje; (d) procijenjeno vrijeme početka vožnje;
 - (e) aerodrom odredišta;
 - (f) ruta isključujući postupke u terminalnoj zoni;
 - (g) brzina-(e) krstarenja i zahtijevani nivo (-i) leta;
 - (h) tip vazduhoplova i kategorija turbulencije traga;
 - (i) pravila letenja i vrsta leta;
 - (j) oprema vazduhoplova i njegove sposobnosti;
11. „podnosilac“ označava fizičko ili pravno lice koje podnosi planove leta i sve sa njima povezane poruke za ažuriranje IFPS-u, uključujući pilote, operatore i zastupnike koji djeluju u njihovo ime i ATS jedinice;
12. „početni plan leta“ označava plan leta koji je prvobitno podniet od strane podnosioca, uključujući promjene, ako ih ima, koje su inicirane i prihvaćene od strane pilota, operatora, ATS jedinice ili službe za centralizovanu obradu i distribuciju planova leta tokom prepoletne faze;
13. „identifikacija vazduhoplova“ označava grupu slova, brojeva ili njihovu kombinaciju koja je ili identična pozivnom znaku vazduhoplova ili je njegov kodirani ekvivalent i koja se upotrebljava u komunikaciji vazduh-zemlja i za identifikaciju vazduhoplova u komunikaciji zemlja-zemlja između ATS jedinica;
14. „procijenjeni datum početka vožnje“ označava procijenjeni datum na koji će vazduhoplov započeti vožnju povezanu sa odlaskom;
15. „procijenjeno vrijeme početka vožnje“ označava procijenjeno vrijeme u koje će vazduhoplov započeti vožnju povezanu sa odlaskom;
16. „postupci u terminalnoj zoni“ označava rute standardnih instrumentalnih odlazaka i standardnih instrumentalnih dolazaka kako su definisane u ICAO Postupcima za operativne usluge (PANS-OPS, dokument 8168 – tom 1 – peto izdanje – 2006. godine uključujući sve Amandmane do br. 7).

Član 3

Zahtjevi o interoperabilnosti i efikasnost

1. Odredbe ICAO-a navedene u Aneksu primjenjuju se na podnošenje, prihvatanje i distribuciju planova leta za svaki let na koji se primjenjuje ova uredba i na sve promjene ključnih elemenata plana leta u prepoletnoj fazi u skladu sa ovom uredbom.
2. Države članice moraju da preduzmu sve potrebne mjere kako bi obezbijedile da nakon prijema plana leta ili njegove izmjene IFPS,:
 - (a) provjeri njegovu usklađenost sa konvencijama o formatu i podacima;
 - (b) provjeri njegovu potpunost i, u stepenu u kojem je to moguće, tačnost;
 - (c) preduzme mjere, ako je potrebno, da ga učini prihvatljivim za ATS jedinice; i
 - (d) obavijesti podnosioca o prihvatanju plana leta ili njegovih izmjena.
3. Države članice moraju preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile da IFPS proslijedi svim ATS jedinicama, na koje se to odnosi, prihvaćeni plan leta i sve prihvaćene promjene u prepoletnoj fazi ključnih elemenata plana leta i njima odgovarajuće poruke za ažuriranje.

¹ Deseto izdanje – maj 2005. – www.icao.int

4. Podnositelj, ako nije operator ili pilot, mora obezbijediti da su uslovi prihvatanja plana leta i sve potrebne promjene tih uslova, kako je o njima obaviješten od strane IFPS-a, dostupni operatoru ili pilotu koji je predao plan leta.
5. Operator mora obezbijediti da se uslovi prihvatanja plana leta i potrebne promjene tih uslova, kako je o njima IFPS obavijestio podnosioca, uključe u planirano izvođenje leta i prenesu pilotu.
6. Prije izvođenja leta operator mora obezbijediti da sadržaj početnog plana leta tačno odražava operativne namjere.
7. Tokom prepoletne faze, ATC jedinice moraju putem IFPS-a obavijestiti o svim potrebnim promjenama koje utiču na rutu ili na ključne elemente nivoa leta u planu leta, a koje bi mogle uticati na sigurno izvođenje leta, za planove leta i njima odgovarajuće poruke za ažuriranje koje su ATC jedinice prethodno primile od IFPS-a.
ATC jedinica ne može u prepoletnoj fazi sprovoditi bilo kakve druge promjene ili otkazivanje plana leta bez koordinacije sa operatorom.
8. Države članice moraju preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile da IFPS obavijesti podnosioca plana leta o svim potrebnim promjenama u prepoletnoj fazi na koje se odnosi stav 7 podstav 1 ovog člana.
9. Kada ATS jedinice prethodno ne prime plan leta od IFPS-a za let koji ulazi u vazdušni prostor, za koji su odgovorne, ATS jedinice moraju, putem IFPS-a za takve letove obavijestiti najmanje o: identifikaciji vazduhoplova, tipu vazduhoplova, tački ulaska u oblast za koju su odgovorne, vrijeme i nivou leta u toj tački, ruti i aerodromu odredišta.

Član 4

Sigurnosni zahtjevi

Države članice moraju preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile da uključene strane, za sve promjene postojećih postupaka za planove leta u prepoletnoj fazi na koje se odnosi ova uredba ili za bilo koje uvođenje novih postupaka, prethodno sprovedu sigurnosnu procjenu, uključujući identifikaciju opasnosti, procjenu rizika i procese ublažavanja rizika.

Član 5

Dodatni zahtjevi

1. ATS jedinice moraju obezbijediti da je njihovo osoblje, koje je uključeno u planiranje leta, dobro poznato sa relevantnim odredbama ove uredbe i da je odgovarajuće osposobljeno za svoje radne obaveze.
2. Države članice moraju preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile da je osoblje koje upravlja IFPS-om i koje je uključeno u planiranje leta, dobro poznato sa relevantnim odredbama ove uredbe i da je odgovarajuće osposobljeno za svoje radne obaveze.
3. ATS jedinice moraju:
 - (a) izraditi i održavati operativne priručnike koji sadrže potrebna uputstva i informacije kako bi omogućile svom operativnom osoblju da primjenjuje odredbe ove uredbe;
 - (b) obezbijediti da su priručnici iz tačke (a) ovog stava dostupni i ažurni i da su njihovo ažuriranje i distribucija predmet odgovarajućeg upravljanja kvalitetom i konfiguracijom dokumenata;
 - (c) obezbijediti da su radne metode i operativne procedure u skladu sa relevantnim odredbama ove uredbe.

4. Države članice moraju preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile da služba centralizovane obrade i distribucije planova leta:

- (a) izradi i održava operativne priručnike koji sadrže potrebna uputstva i informacije kako bi omogućila svom operativnom osoblju da primjenjuje odredbe ove uredbe;
- (b) obezbijedi da su priručnici iz tačke (a) ovog stava dostupni i ažurni i da su njihovo ažuriranje i distribucija predmet odgovarajućeg upravljanja kvalitetom i konfiguracijom dokumenata;
- (c) obezbijedi da su radne metode i operativne procedure u skladu sa relevantnim odredbama ove uredbe.

5. Države članice moraju preduzeti potrebne mjere kako bi obezbijedile usklađenost sa ovom uredbom.

Član 6

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana njenog objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Ova Uredba je u potpunosti obavezujuća i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Briselu, 29. januar 2018. godine

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel Barroso

ANEKS

Odredbe ICAO-a iz člana 3(1)

1. Odjeljak 4, Aneksa Sprovedbene Uredbe Komisije (EU) br. 923/2012¹.
2. Poglavlje 4 stav 4. (Plan leta) i Poglavlje 11 stav 11.4.2.2. (Poruke o podnijetom planu leta i njemu odgovarajuće poruke za ažuriranje) ICAO PANS-ATM dokumenta 4444 (16. izdanje iz 2016. godine uključujući sve amandmane do br. 7A).
3. Poglavlje 2 (Planovi leta) i Poglavlje 6, Paragraf 6.12.3. (Procjene granica područja letnih informacija) Regionalnih dopunskih postupaka, Dokument 7030, Evropski (EU) regionalni dopunski postupci (5. izdanje iz 2008. uključujući sve amandmane do br. 9).

¹ Sprovedbena Regulatorna Komisije (EU) br. 923/2012 od 26. septembra 2012. godine kojom se utvrđuju zajednička pravila letenja i operativne odredbe u vezi sa uslugama i postupcima u vazdušnoj plovidbi i kojom se mijenjaju i dopunjavaju Uredba (EU) br. 1035/2011 i uredbe (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EZ) br. 255/2010.